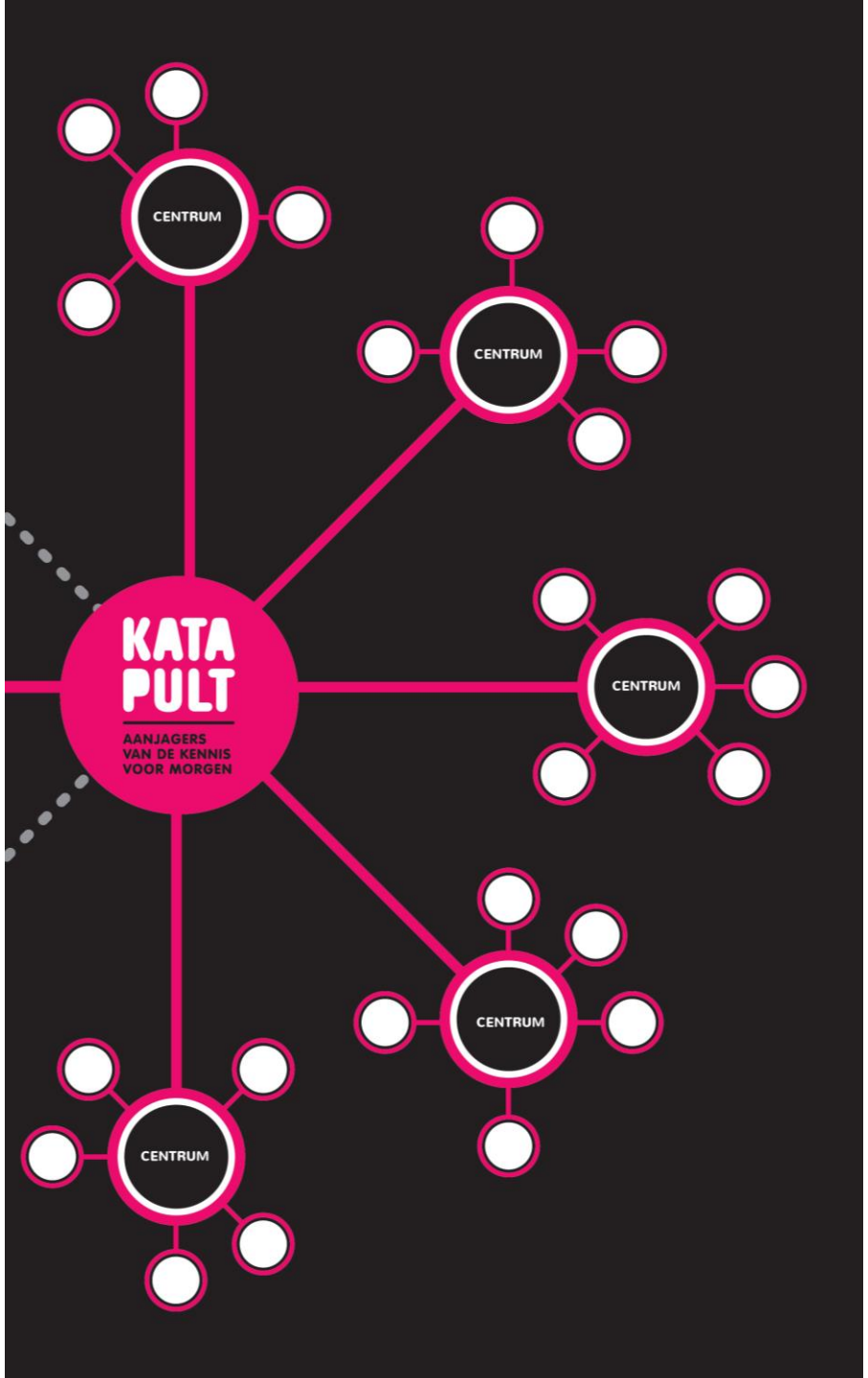
WELKE GOVERNANCEVORM PAST BIJ MIJ?

PRAKTIJKVOORBEELDEN PPS'EN

KATA PULT

AANJAGERS
VAN DE KENNIS
VOOR MORGEN

GOVERNANCEVORMEN PPS'EN - INLEIDING

Pps'en komen in verschillende vormen en maten. Dit geldt ook voor manier waarop ze georganiseerd zijn. In deze publicatie vind je 4 verschillende governancevormen voor de inrichting van een pps.

- Samenwerkingsovereenkomsten: meest gebruikte governancevorm, vooral door startende pps'en;
- Stichting: juridische entiteit zonder winstoogmerk, met een bestuur;
- Coöperatie: juridische entiteit met ledenstructuur, bestuur en winstoogmerk;
- BV: juridische entiteit met aandeelhouders en winstoogmerk.

Per vorm sommen we de voor- en nadelen op, vertellen je wanneer je het beste voor deze vorm kunt kiezen en geven we twee praktijk voorbeelden.

AANJAGERS
VAN DE KENNIS
VOOR MORGEN

SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN

Voordelen van samenwerkingsovereenkomsten:

- Een lichte samenwerkingsvorm, hierdoor hoef je je weinig met governance bezig te houden en kun je je op de inhoud richten.
- Lage drempel voor het aangaan van samenwerkingen met partners.

Nadelen van samenwerkingsovereenkomsten:

- Partners voelen minder eigenaarschap bij de pps, ze zijn feitelijk ook partner in plaats van eigenaar. Hierdoor is er een belangrijke rol voor de programmamanager om partners aangehaakt te houden.
- Samenwerkingsovereenkomsten bieden geen juridische grond om partners aan gemaakte afspraken te houden.

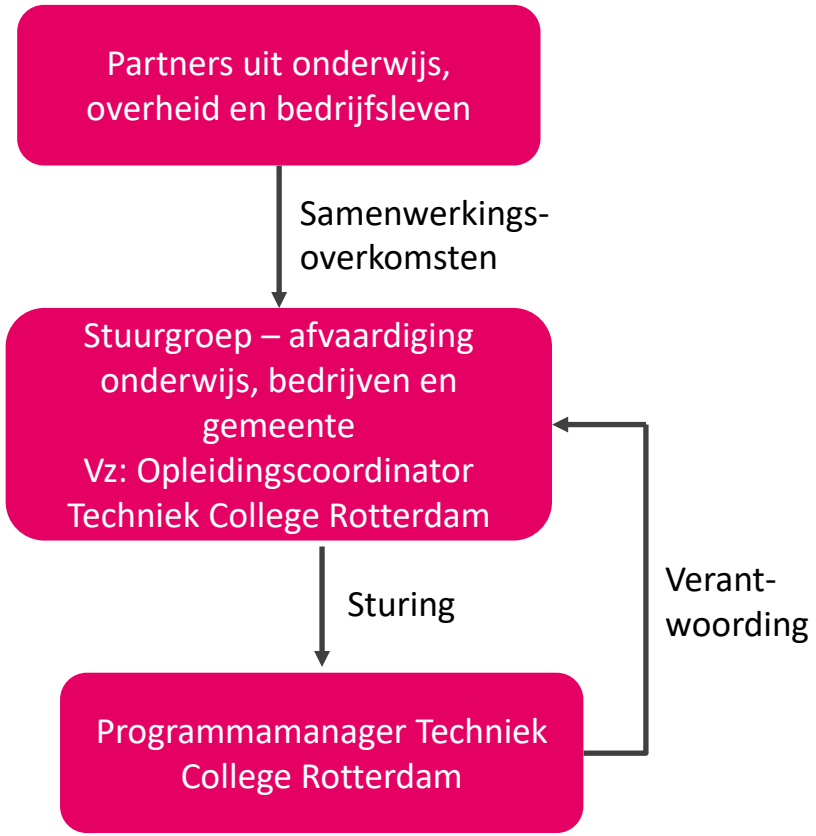
Vooral geschikt als:

- Partners terughoudend zijn in het oprichten van losse entiteiten zoals stichtingen, BV's of coöperaties.
- Onderwijs initiatief neemt in de samenwerking.
- **Let op**: samenwerkingsovereenkomsten worden meestal op een ander niveau getekend, dan waar de samenwerking wordt uitgevoerd. Zorg dat in de beginfase voor iedereen duidelijk is wat je wilt bereiken en hoe je dat gaat doen. Zorg voor een periodieke evaluatie met partners.

SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN – CLOUD ENGINEERING

Cloud Engineering is opgericht in 2017 met als doel om voldoende jongeren via mbo-opleiding Expert IT Systems op te leiden tot Cloud Engineer. Hierbij wordt ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen en in een practoraat aan innovatie gewerkt.

Organogram

Penvoerder Techniek College Rotterdam (mbo):

- Financieel eindverantwoordelijke;
- Levert voorzitter van stuurgroep;
- Levert programma manager.

Partners onderwijs:

- Techniek College Rotterdam (TCR, Albeda, Zadkine, Roncalli, Lentiz, Edudelta, Libanon Lyceum en de Hogeschool van Rotterdam).

Verantwoording:

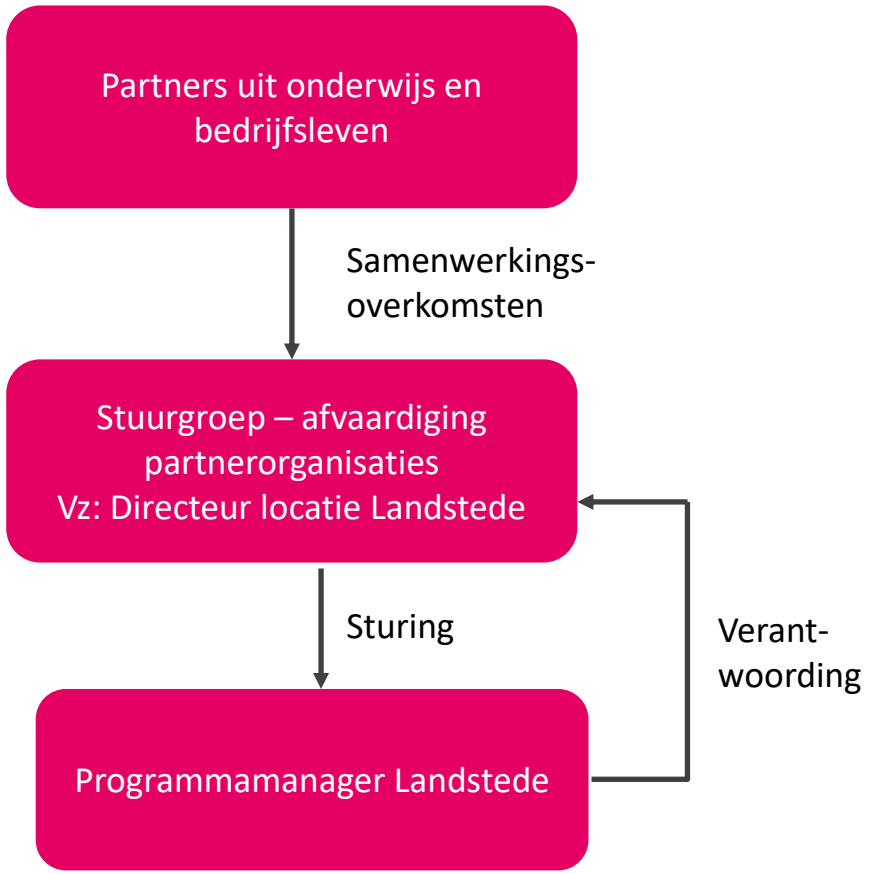
- De programmamanager legt verantwoording af aan de stuurgroep. TCR houdt als penvoerder inhoudelijk en financieel toezicht.

AANJAGERS VAN DE KENNIS VOOR MORGEN

SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN – VEILIGHEIDSACADEMIE NOORDWEST VELUWE

De Veiligheidsacademie is opgericht in 2017 met als doel de opleidingskwaliteit en duurzame inzetbaarheid van veiligheidsprofessionals te waarborgen.

Organogram

Penvoerder Landstede (mbo):

- Financieel eindverantwoordelijke;
- Levert voorzitter van stuurgroep;
- Levert programmamanager.

Partners onderwijs:

- Landstede en Morgen College.

Verantwoording:

- De programma manager legt verantwoording af aan de stuurgroep. De controller vanuit Landstede houdt financieel toezicht.

AANJAGERS
VAN DE KENNIS
VOOR MORGEN

STICHTINGEN

Voordelen van stichtingen:

- Eenvoudig op te richten juridische entiteit die zelf fondsen kan genereren, waarin verantwoordelijkheid voor doelstellingen gezamenlijk wordt gedragen;
- Duidelijke afspraken: doelen, werkwijze en governance vastgelegd in statuten;
- Stichting zelf heeft een lage verantwoordingslast.

Nadelen van stichtingen:

- Doordat veel is vastgelegd maakt dat een stichting ook minder open/flexibel voor nieuwe partners;
- In sommige gevallen kan het ontbreken van winstoogmerk een nadeel zijn;
- Geen mogelijkheid om BTW terug te vorderen*.

Vooral geschikt als:

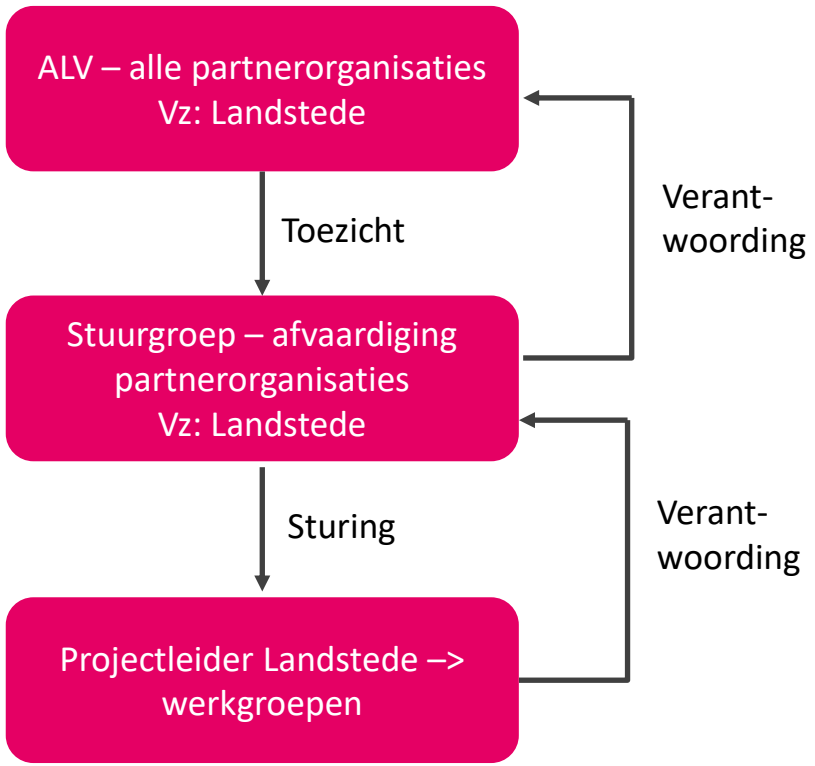
- Er sprake is van een simpel, afgebakend project met enkele partners;
- Project geen winstoogmerk kent;
- Er geen hoge investeringen gepleegd hoeven worden.

* Stichtingen in het onderwijs zijn vrijgesteld van btw; om btw terug te kunnen vorderen dient u geregistreerd te zijn als ‘btw-ondernemer’.

STICHTING – ZORGTRAININGSCENTRUM ZWOLLE

Zorgtrainingscentrum Zwolle is opgericht in 2015 met als doel de zorgopleidingen te innoveren op technologisch en inhoudelijke terreinen en ontwikkelt zich nu door als breed innovatief trainingscentrum.

Organogram

Penvoerder Landstede (mbo):

- Financieel eindverantwoordelijke;
- Levert voorzitter van ALV en van Stuurgroep;
- Levert projectleider.

Partners onderwijs:

- Landstede, Deltion Zorg, Hogeschool Windesheim, VIAA, Alfa College

Verantwoording:

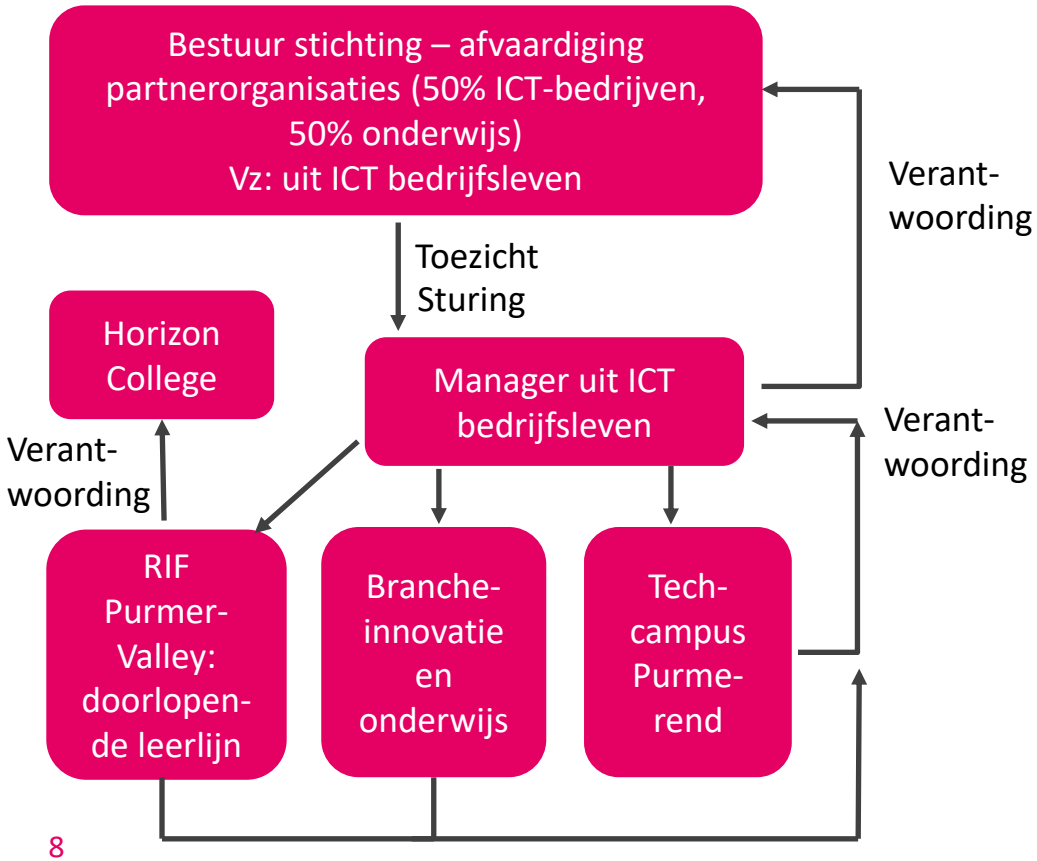
- Partnerorganisaties oorspronkelijk zorg, tegenwoordig meer fluïde, zitten daarom in een netwerkconstructie en zijn allen vertegenwoordigd in ALV die toezicht houdt;
- Sturing vanuit afvaardiging van partnerorganisaties: legt verantwoording af aan ALV;
- Projectleider legt verantwoording af aan Stuurgroep.

AANJAGERS VAN DE KENNIS VOOR MORGEN

STICHTING – PURMERVALLEY

RIF PurmerValley is op initiatief van Stichting PurmerValley opgericht in 2020 met als doel de doorgaande leerlijn ICT-opleidingen te verhogen, uitval in opleidingen te verlagen, kwaliteit van de opleidingen en aansluiting met het bedrijfsleven te versterken. Werkt inmiddels samen met Bit Academy als platform voor doorlopende leerlijnen, verbreding naar andere sectoren.

Organogram

Penvoerder Horizon College (mbo):

- Financieel eindverantwoordelijke RIF PurmerValley.

Partners onderwijs:

- Horizon College, Regio College, ROC Kop, Clusius College, InHolland, Hogeschool van Amsterdam, Voortgezet Onderwijs Purmerend, Primair Onderwijs Purmerend.

Verantwoording:

- Bestuur van de stichting draagt financiële verantwoordelijkheid, maar Horizon College geeft als penvoerder verantwoording over RIF-budget;
- Bestuur van de stichting geeft sturing aan het project én houdt toezicht .

AANJAGERS VAN DE KENNIS VOOR MORGEN

COÖPERATIES

Voordelen van een coöperatie:

- Onderwijs en bedrijfspartners zijn gelijkwaardige partners binnen de pps.
- Voor sommige partners is het aantrekkelijker om een samenwerking aan te gaan met een coöperatie, in plaats van een onderwijsinstelling.
- Wanneer partners ook contracten voor korte termijn kunnen afsluiten met de coöperatie, blijft de flexibiliteit in partners geborgd.
- Mogelijkheid om winst te maken.

Nadelen van een coöperatie:

- Met name mkb kan een drempel ervaren om in een pps te participeren, wanneer het moet toetreden tot een coöperatie.
- Het oprichten van een coöperatie vereist grote betrokkenheid van partners. De oprichting duurt langer dan bijvoorbeeld samenwerken in samenwerkingsovereenkomsten.

Vooral geschikt als:

- Partners bereid zijn écht eigenaarschap over de pps te nemen.
- Je gelijk speelveld tussen onderwijs en bedrijfsleven wilt creëren.
- **Tip**: Houd de organisatie klein. Hierdoor kunnen beschikbare middelen worden ingezet op inhoudelijke doelen.

COÖPERATIE – NEXTECHNICIAN

NexTechnician is opgericht in 2016 met als doel de uitstroom naar de mobiliteitstechniek kwalitatief en kwantitatief te verbeteren.

Organogram

Coöperatie NexTechnician

- Heeft twee leden en daarmee een tweekoppig bestuur, vanuit het ROC van Amsterdam en de vereniging van autodealers;
- Partners zijn lid van de coöperatie of sluiten een contract af met de coöperatie;
- Bestaat naast de Stichting NexTechnican, de stichting is op landelijk niveau actief.

Partners onderwijs:

- ROC van Amsterdam.

Verantwoording:

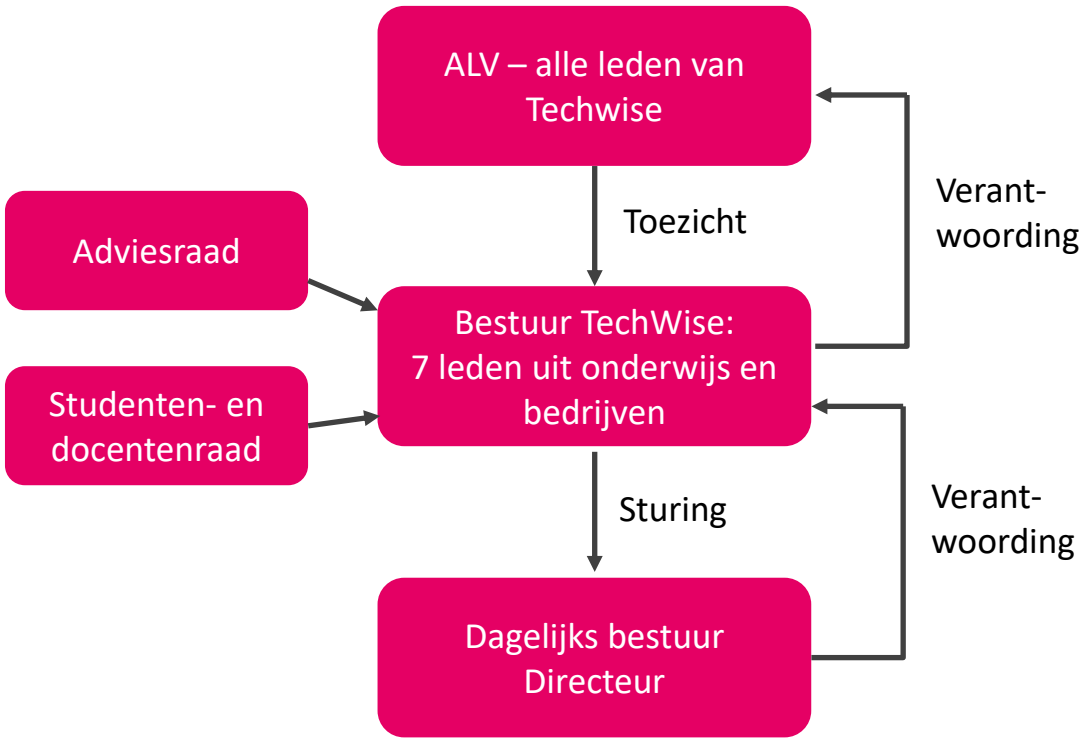
- De programmadirecteur legt verantwoording af aan het bestuur.

AANJAGERS VAN DE KENNIS VOOR MORGEN

COÖPERATIE – TECHWISE TWENTE

TechWise Twente is opgericht in 2014 met als doel meer en beter geschoolde vakmensen op te leiden voor het Twents technisch bedrijfsleven.

Organogram

Cooperatie TechWise Twente

- Heeft een zevenkoppig bestuur, bestuurders uit onderwijs en bedrijfsleven;
- ROC Twente is penvoerder en heeft vetorecht door financiële verantwoordelijkheid;
- Kent twee adviesorganen: de adviesraad (met daarin fondsen en branches) en een studenten en docentenraad.

Partners onderwijs:

- ROC Twente, REMO, SMEODT en STODT

Verantwoording:

- De directeur legt verantwoording af aan het bestuur.

AANJAGERS VAN DE KENNIS VOOR MORGEN

BV’S

Voordelen van BV’s:

- Veel flexibiliteit om projecten snel van de grond te krijgen;
- BTW investeringen zijn aftrekbaar;
- Commerciële activiteiten en commerciële tarieven zijn mogelijk.

Nadelen van BV’s:

- Komen niet in aanmerking voor sommige subsidieregelingen;
- Projecten zijn buiten de onderwijsinstellingen geplaatst, er is een grotere afstand tot onderwijs;
- Publieke instellingen zijn doorgaans risicomijdend, dat vergt extra inspanning op risicomanagement.

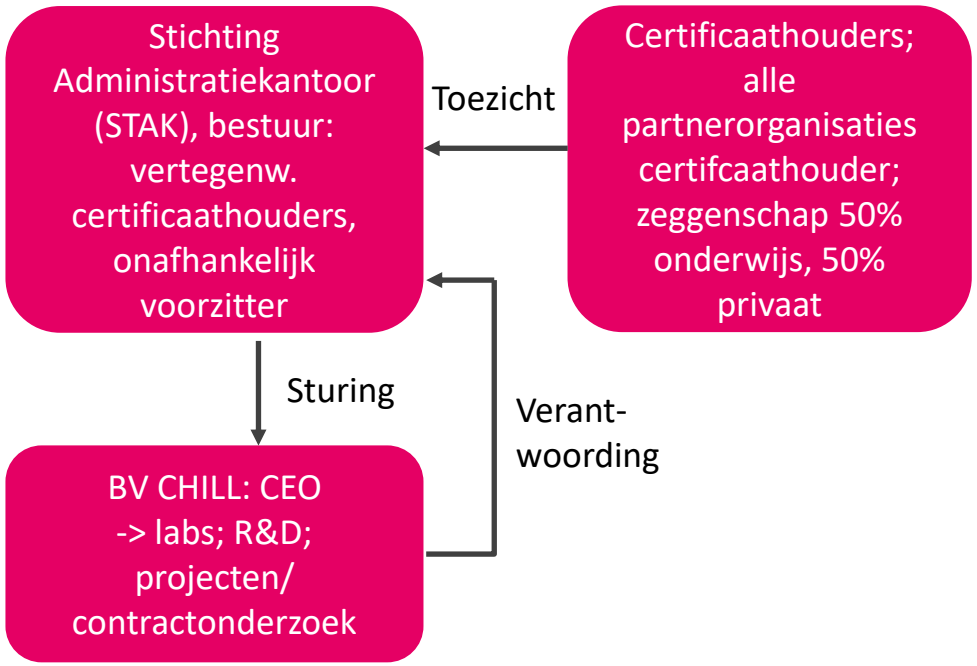
Vooral geschikt als:

- Er sprake is van hoge investeringen, zoals dure laboratoria en/of campus;
- Er sprake is van commerciële activiteiten;
- Kickstart van nieuwe/innovatieve projecten.

STICHTING & BV – CHILL

CHILL (Chemelot Innovation and Learning Labs) is opgericht in 2011 met als doel bedrijven en onderwijs in de regio te verbinden, d.m.v. samenwerking op aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en contractonderzoek. Daartoe is een stichting opgericht voor strategische beslissingen en een BV voor de operationele beslissingen en werkzaamheden.

Organogram

Stichting Administratiekantoor van aandelen CHILL:

- Houder van aandelen die gecertificeerd zijn naar de certificaathouders;
- Alle partners zijn certificaathouder, met verdeling 50% onderwijsinstellingen en 50% bedrijven;
- Bestuur bestaat uit een onafhankelijke voorzitter en vertegenwoordiging van certificaathouders;
- Controlerende en adviserende rol CHILL.

Certificaathouders:

- Aanstelling bestuurders STAK;
- Formele vaststelling Jaarrekening;
- Vaststellen en wijzigen statuten STAK en CHILL BV.

Partners onderwijs:

- Zuyd Hogeschool, Vista en Maastricht University.

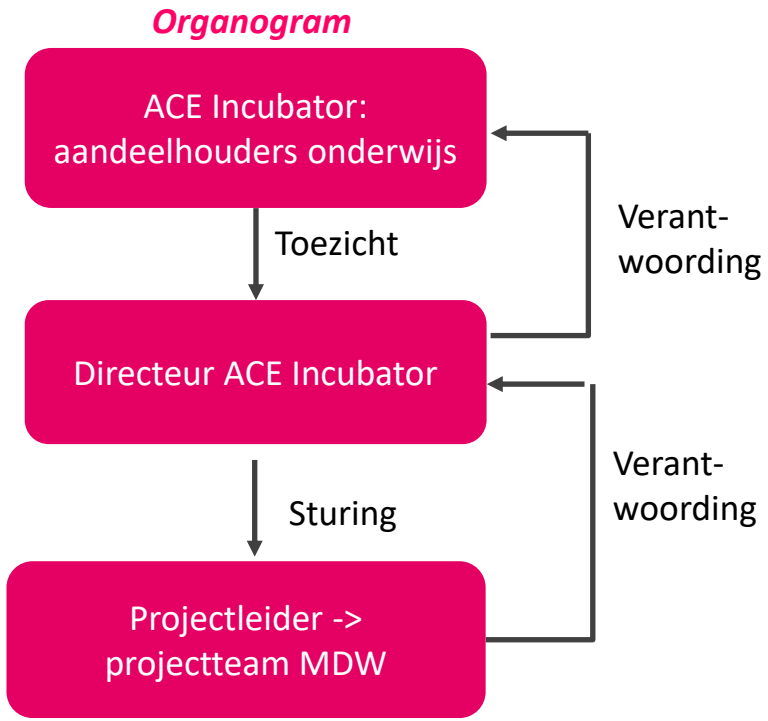
Verantwoording:

- CEO legt verantwoording af aan de stichting middels jaarplan, jaarverslag en financiële jaarrekening, STAK legt jaarrekening ter goedkeuring voor aan certificaathouders.

AANJAGERS VAN DE KENNIS VOOR MORGEN

BV – MKB DIGITAL WORKSPACE (ACE INCUBATOR)

MKB Digital Workspace (MDW) is door ACE Incubator opgericht in 2019 met als doel ict-studenten (praktijkervaring) te koppelen aan mkb-bedrijven (digitaliseringsvragen). ACE Incubator is door onderwijsinstellingen opgericht voor valorisatiedoeleinden.

ACE Incubator:

- Kennisinstellingen zijn de aandeelhouders, strategische beslissingen worden genomen in een aandeelhoudersvergadering;
- Directeur ACE Incubator neemt operationele beslissingen en stuurt projectleiders aan;
- Projectleider MDW stuurt het projectteam aan.

Partners onderwijs:

- Hogeschool van Amsterdam, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit, ROC van Amsterdam

Verantwoording:

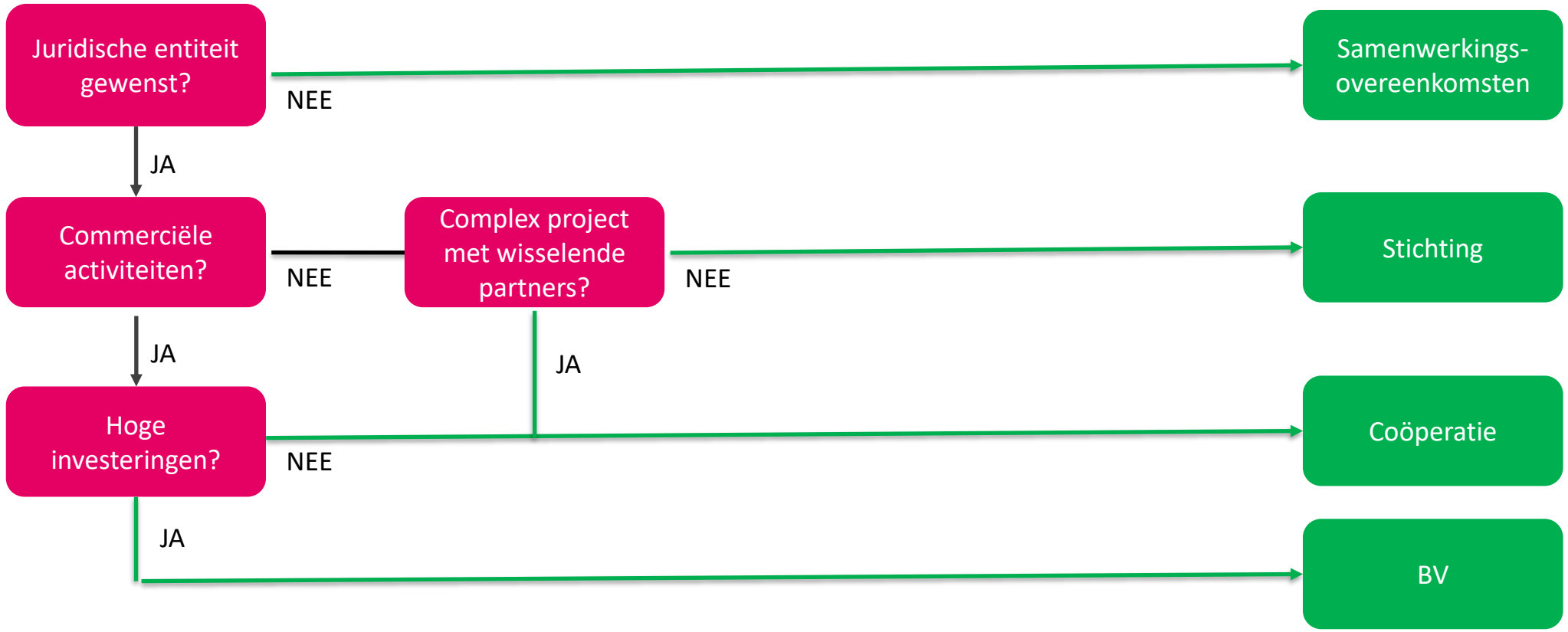
- Aandeelhoudersvergadering draagt (financiële) eindverantwoording.

AANJAGERS VAN DE KENNIS VOOR MORGEN

WELKE RECHTSVORM KIES JE?

Welke rechtsvorm het beste past bij je pps hangt van meerdere factoren af. In onderstaand schema is vereenvoudigd weergegeven wat veelal de kernfactoren zijn in de keuze voor een rechtsvorm. Deze keuzes gelden voor het gros van de pps'en, maar er kunnen daarbuiten andere factoren meespelen die wellicht zwaarder wegen dan de hieronder staande. Laat je dus altijd goed informeren!

Beslisboom

AANJAGERS VAN DE KENNIS VOOR MORGEN

WIJ ZIJN AL IN BEWEGING, BEWEEG JE MEE?
AANSPANNEN EN RICHTEN.
WIJ ZIJN KATAPULT.

KATA
PULT

AANJAGERS
VAN DE KENNIS
VOOR MORGEN